

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ГРАДА УЖИЦА

XLIX

23. мај 2014. године

Број 22/14

56. На основу члана 69. и 70. Закона о заштити животне средине („Сл.гласник РС“ бр.135/04 и 36/09), члана 9. став 2. и члана 15. Закона о заштити ваздуха („Сл.гласник РС“, број 36/09 и 10/13), члана 28. тачка 12. Статута града Ужица („Сл. лист града Ужица бр.16/13 - пречишћен текст.), Градско веће, на седници одржаној 14.05.2014. године, по претходно прибављеној сагласности Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине бр. 353-01-00379/2014-08 од 17.03.2014. године, донело је

ПРОГРАМ КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА УЖИЦА ЗА 2014. ГОДИНУ

Овим Програмом успоставља се локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха на територији града Ужица за 2014 . годину.

Програмом се одређује број и распоред мерних места обим, врста и учесталост мерења нивоа загађујућих материја у ваздуху на територији града Ужица које припада агломерацији „Ужице“ у складу са чланом 3. став 1. тачка 5. Уредбе о одређивању зона и агломерација (Службени гласник РС, број 58/11 и 98/12).

Локације мерних места у локалној мрежи на територији града Ужица, као и загађујуће материје које се прате на појединим мерним местима дате су у Табели 1.

Загађујуће материје наведене у Табели 1. мере се континуално на фиксним мерним местима, у складу са прописом којим се уређују услови за мониторинг и захтеви квалитета ваздуха.

Загађујуће материје на мерним местима наведене у Табели 1. мере се по динамици мерења дефинисаној у делу III. овог програма

I. ПОДРУЧЈЕ НА КОЈЕМ СЕ СПРОВОДИ МОНИТОРИНГ

Управни округ: Златиборски

Подручје ГУП-а Ужице на којем се спроводи мониторинг:

Просторне целине “Ужице“ и „Севојно“

II. ИЗВОРИ ЗАГАЂИВАЊА ВАЗДУХА

Извори загађивања ваздуха могу се сврстати у две групе:

1) Стационарни извори

- Извори загађивања у рубним подручјима града: пољопривредне активности (паљење стрништа, корова и сл.), паљење отпада, индивидуална ложишта, каменоломи (Сурдук и Рид), асфалтне базе (Сурдук и Севојно),
- Загађење пореклом од индустрије: индустријски погони у насељима Крчагово и Севојно,
- Извори загађивања у комуналној средини: градске котларнице, паљење отпада у контејнерима, индивидуална ложишта, издвојени објекти за припрему хране (припрема роштиља, печењаре, пекаре и сл.).

Загађења настала због подизања прашине проузроковане посипањем путева песком и сољу у зимском периоду.

2) Покретни извори

- Било који облик возила са мотором са унутрашњим сагоревањем: моторцикли, лака и тешка возила која користе бензин и дизел, грађевинске и пољопривредне машине.

III. ЛОКАЛНА МРЕЖА МЕРНИХ МЕСТА

У складу са специфичном конфигурацијом терена, мониторинг ће се спроводити на територији ГУП-а, у оквиру 2 просторне целине, на 3 мерна места, а узорци на мерним местима ће се узимати по динамици предвиђеној за континуална фиксна и индикативна мерења.

1. Просторна целина „Севојно“ (И-индустријски тип), са изграђеним становањем, образовним и другим садржајима

1.1. Мерно место бр.1.: Дечји вртић „Маслачак“

- Укупна масена концентрација PM_{10} и тешки метали у PM_{10} (арсен(As), кадмијум(Cd), никл (Ni) и олово (Pb)) (индикативна мерења): 56 (24-часовних) узорака, 8 недеља равномерно распоређених током године

1.2. Мерно место бр.2. Дом здравља Севојно

- Сумпор диоксид, азот диоксид и оксиди азота (континуална фиксна мерења) и чађ (наменска мерења): 365 (24-часовних) узорака

2. Просторна целина „Ужице“ (Г-градски тип),

2.1. Мерно место бр.3.: Омладинска улица - поред аутоматске мерне станице (АМС) која је у надлежности Агенције за заштиту животне средине

Укупна масена концентрација $PM_{2,5}$ (индикативна мерења): 56 (24-часовних) узорака, 8 недеља равномерно распоређених током године

Табела 1. Мерна места за праћење квалитета ваздуха у локалној мрежи на територији града Ужица

Мерно место	Задужена институција	Просторна целина ГУП-а	Макролокације	Округ	$\varphi(N)$ $\lambda(E)$	Н(м)	Тип	Загађујуће материје							
								SO ₂	NO _x	Чађ	УТМ*	УТМ	PM ₁₀ ТМ	PM _{2,5}	
1.	Град Ужице - Градска управа за урбанизам, изградњу и имовинско правне послове	Севојно	Д.вртић "Маслачак"	Златиборски	43,5040 19,5346	385	И						*		
2.		Севојно	Дом здравља Севојно		43,5035 19,5210	386	И	*	*	*					
3.		Ужице	Омладинска улица		43,5115 19,5035	414	Г								*

$\varphi(N)$ - северна географска ширина;

$\lambda(E)$ - источна географска дужина;

Н(м) - надморска висина;

Г - градски тип, И - индустријски тип

PM₁₀ ТМ – тешки метали у суспендованим честицама PM₁₀ (арсен(As), кадмијум(Cd), никл (Ni), олово (Pb).);

PM₁₀ -фракција суспендованих честица (*particulate matter*) која пролази кроз филтер чији су захтеви утврђени у стандарду СРПС ЕН12341, којим је утврђена референтна метода за узимање узорака и мерење PM₁₀ фракције, са ефикасношћу од 50% захвата честица аеродинамичког пречника од 10 μ m;

PM_{2,5} -фракција суспендованих честица (*particulate matter*) која пролази кроз филтер чији су захтеви утврђени у стандарду СРПС ЕН14907, којим је утврђена референтна метода за узимање узорака и мерење PM_{2,5} фракције, ефикасност од 50 % захвата честица аеродинамичког пречника од 2,5 μ m

Оцењивање квалитета ваздуха врши се применом критеријума за оцењивање концентрација: SO₂, NO₂ и NO_x, суспендованих честица (PM₁₀ и PM_{2,5}), олова (Pb), (арсен (As), кадмијум(Cd) и никл (Ni) у ваздуху по Уредби о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, број 11/10 и 75/10).

Узорковање суспендованих честица (PM₁₀ и PM_{2,5}) вршиће се путем мануелног референтног узоркивача (семплера) марка SVEN LEKER тип нископроточни, протока ваздуха 2,3 m³/сат.

IV. Циљ КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Систематско мерење загађености ваздуха на територији града обезбеђује:

- праћење нивоа загађености ваздуха у односу на граничне и толерантне вредности нивоа загађујућих материја,
- праћење трендова концентрација по зонама градске територије,
- детекцију повећаних концентрација загађујућих материја,
- процену изложености популације,
- информисање јавности и давање препорука за понашање у епизодама повећаног загађења ваздуха,
- идентификацију извора загађења или ризика,
- анализу утицаја одређених извора загађивања на квалитет ваздуха,
- развој одговарајућих краткорочних акционих планова и планова за управљање квалитетом ваздуха,
- предузимање превентивних мера у сегментима значајним за заштиту ваздуха од загађивања,
- сагледавање утицаја предузетих мера на ниво загађености ваздуха.

V. ОБРАДА И АНАЛИЗА ПОДАТАКА, ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕЗУЛТАТИМА КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА, ИЗРАДА ИНСТРУМЕНАТА ПОЛИТИКЕ И ПЛАНИРАЊА ЗАШТИТЕ ВАЗДУХА

Сва мерења, обраду и анализу података, проверу валидности резултата добијених мерењем и/или узимањем узорака и интерпретацију резултата вршиће овлашћено правно лице које је акредитовано као лабораторија за испитивање, односно које испуњава прописане стандарде и акредитоване методе за мерење свих загађујућих материја наведених у Програму и које поседује дозволу надлежног министарства да врши мониторинг квалитета ваздуха.

Према члану 17. Закона о заштити ваздуха, надлежни орган јединице локалне самоуправе, дужан је да податке о квалитету ваздуха добијене контролом квалитета ваздуха из локалне мреже, као и резултате мерења посебне намене, доставља Агенцији за заштиту животне средине до 15. у месецу за претходни месец, а годишњи извештај најкасније 60 дана од дана истека календарске године за претходну годину.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да податке о квалитету ваздуха учини доступним јавности и објави у средствима јавног информисања, електронским медијима, као и на својој web-страници.

Подаци о квалитету ваздуха користе се за оцењивање квалитета ваздуха, као и за израду извештаја о стању квалитета ваздуха и саставни су део информационог система о квалитету ваздуха Републике Србије.

Кад се прекорачи концентрација о којој се извештава јавност (граничне и/или циљне вредности) или концентрација поједине загађујуће материје опасне по здравље људи, надлежни орган јединице локалне самоуправе, дужан је да обавести јавност путем радија, телевизије, дневних новина, интернета и/или на други погодан начин, у складу са чланом 23. Закона о заштити ваздуха („Сл. Гласник РС“ број 36/09 и 10/13).

Према Уредби о утврђивању листе категорија квалитета ваздуха по зонама и агломерацијама на територији Републике Србије за 2012. годину („Сл. гласник РС“, број 17/2014), агломерација «Ужице» је друге категорије квалитета ваздуха.

У случају прекорачења аерозагађења јединица локалне самоуправе је обавезна да донесе краткорочне акционе планове, у случајевима прописаним Законом о заштити ваздуха (члан 33. Закона о заштити ваздуха).

На основу члана 31. Закона о заштити ваздуха, у зонама и агломерацијама у којима је ваздух треће категорије, односно када загађење ваздуха превазилази ефекте мера које се предузимају, односно када је угрожен капацитет животне средине или постоји стално загађење ваздуха на одређеном простору, надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да донесе План квалитета ваздуха са циљем да се постигну одговарајуће граничне вредности или циљне вредности утврђене актом из члана 18. став 1. овог закона. План се доноси на основу оцене стања квалитета ваздуха и обухвата све главне загађујуће материје и главне изворе загађивања ваздуха који су довели до загађења. Министарство даје сагласност на планове квалитета ваздуха.

У складу са чланом 15. став 4. Закона о заштити ваздуха („Сл. Гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13) на овај програм прибављена је сагласност Министарства енергетике, развоја и животне средине Републике Србије, број 353-01-00379/2014-08 од дана 17.03.2014. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

У складу са чланом 69. и чланом 70. Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон и 72/09-др.закон) и члана 9. став 2. Закона о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13- у даљем тексту:Закон), члана 15. тачка 12. Статута града Ужица („Сл. лист града Ужица бр.11/2008.), локална самоуправа у оквиру својих надлежности, обезбеђује континуирано праћење квалитета ваздуха (мониторинг). Према члану 10. Закона, системом мониторинга квалитета ваздуха успоставља се државна и локалне мреже мерних станица и/или мерних места за фиксна мерења.

Према члану 15. Закона, локална мрежа мерних станица и/или мерних места (у даљем тексту:локална мрежа) успоставља се за праћење квалитета ваздуха на нивоу јединице локалне самоуправе. Локалну мрежу чине допунске мерне станице и/или мерна места које надлежни орган јединице локалне самоуправе одређује на основу мерења или поступака процене за зоне и агломерације за које нема података о нивоу загађујућих материја, у складу са својим потребама и могућностима.

Мониторинг квалитета ваздуха у локалној мрежи обавља се према програму који за своју територију доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, а који мора бити усклађен са програмом који доноси Влада, на предлог Министарства.

Министарство даје сагласност на програм којим се успоставља локална мрежа мерних станица или мерних места.

Средства за реализацију програма контроле квалитета ваздуха у локалној мрежи обезбеђују се из буџета јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља координацију свих активности локалне мреже.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља послове праћења квалитета ваздуха преко овлашћеног правног лица.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе може да оснује правно лице које управља аутоматским мониторингом квалитета ваздуха, прати рад аутоматске станице, прикупља и обрађује податке добијене контролом квалитета ваздуха у локалној мрежи под условима који су прописани актом из члана 60. Закона.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да податке о резултатима мониторинга квалитета ваздуха јавно објави и достави Агенцији за заштиту животне средине.

Према члану 5. Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 11/10 и 75/10), за потребе мониторинга квалитета ваздуха и прикупљања података надлежни орган јединице локалне самоуправе у оквиру својих надлежности обезбеђује:

- 1) мерне станице и/или мерна места за фиксна мерења у локалној мрежи;
- 2) континуално и/или повремено мерење/узимање узорака загађујућих материја на фиксним локацијама;
- 3) повремено мерење/узимање узорака загађујућих материја на мерним местима која нису обухваћена мрежом мониторинга квалитета ваздуха;
- 4) пренос, обраду, проверу валидности и анализу резултата добијених мерењем и/или узимањем узорака и анализом;
- 5) проверу квалитета мерних поступака;
- 6) одржавање мерних места, мерних инструмената са пратећом опремом, и опреме за пријем и пренос података, у циљу обезбеђења захтева у погледу квалитета података који се користе за оцењивање квалитета ваздуха.

Према члану 6. Уредбе, надлежни орган у складу са Законом обавезан је да при успостављању и функционисању мреже мерних станица и/или мерних места, за фиксна мерења:

- 1) одреди фиксне макролокације;
- 2) одреди фиксне микролокације;
- 3) припреми и обезбеди фиксне локације;
- 4) обезбеди одговарајуће техничке услове за мерење и/или узимање узорака загађујућих материја на фиксним локацијама, укључујући постављање одговарајућег објекта за смештај мерних уређаја, заштиту од атмосферског електричног пражњења, прикључак за струју, стабилни напон електричне енергије, телекомуникационе везе, систем за хлађење/грејање, успостављање система за заштиту уређаја;
- 5) опреми мерна места за фиксно мерење опремом за сакупљање, складиштење, обраду и пренос података;

б) одржава мерна места, мерне инструменте и опрему за праћење и пренос података на начин којим ће се обезбедити њихова пројектована функционалност.

Члан 2.

Овај Програм објавити у "Службеном листу града Ужица".

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД УЖИЦЕ
ГРАДСКО ВЕЋЕ
III број 503-29/14, 14.05.2014. године

**ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ ГРАДСКОГ ВЕЋА
ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА**
Видоје Дрндаревић, с.р.

САДРЖАЈ БРОЈ 22/14

Редни број	Страна
56. Програм контроле квалитета ваздуха на територији града Ужица за 2014. годину.....	83